
Preguntes sobre els usos lingüístics a l'Administració de justícia

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Preguntes sobre els usos lingüístics a l'Administració de justícia

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

© Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
justicia.gencat.cat

Setembre de 2022

Disseny i maquetació: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions

Podeu consultar la versió digital d'aquest document a:
justicia.gencat.cat/publicacions

Sumari

• Presentació	5
• Introducció	7
1. Puc presentar en català els documents adreçats als òrgans judicials?	9
2. Puc intervenir sempre en català davant d'un òrgan judicial situat a Catalunya?	9
3. Tinc dret a rebre la documentació de l'òrgan judicial en català?	10
4. Quan puc demanar en quina llengua vull la documentació?	11
5. Com haig de demanar rebre la documentació en català?	12
6. Quin és l'abast de «la documentació oficial emesa a Catalunya» (article 33.2 de l'Estatut) que els ciutadans tenen dret a rebre en la llengua oficial volguda?	13
7. Com ha d'actuar l'òrgan judicial quan una part demana que es tramiti el procediment en català?	14
8. Com s'ha de valorar l'al·legació d'indefensió per desconeixement de català d'una part?	14
9. Puc presentar la documentació en català quan l'altra part n'al·lega el desconeixement?	18
10. Les persones jurídiques que són part en un judici, poden al·legar desconeixement del català?	19
11. Els advocats, poden al·legar indefensió per desconeixement del català?	19
12. Qui assumeix el cost que implica el respecte als drets lingüístics dins del procés?	21

13. Els jutges i magistrats, han de conèixer el català?	22
14. Quina llengua pot utilitzar el personal judicial en els seus escrits?	23
15. Quines obligacions lingüístiques té el personal judicial?	24
16. Quina competència en llengua catalana ha de tenir el personal judicial?	25
17. Què passa quan les actuacions en català s'han de traslladar a òrgans jurisdiccionals centrals de l'Estat?	27
18. Puc presentar els escrits en català quan van adreçats a un òrgan judicial central de l'Estat?	28
19. Puc declarar oralment en català davant d'un òrgan judicial central?	29
20. On puc consultar la normativa estatal en llengua catalana?	29
• Normativa bàsica	31
• Resolucions esmentades	31

Presentació

Sovint hem vist com l'objectiu d'arribar a un ús normal de la llengua catalana a l'Administració de justícia no ha tingut un trasllat prou decidit en la pràctica diària dels diferents operadors que actuen en aquest àmbit. En molts casos aquesta situació es produeix per un cert desconeixement del marc legal que ens empara i dels factors socials que avalen i legitimen aquest objectiu.

“Cal situar l'ús del català a la justícia en el marc del dret a la tutela judicial efectiva”

Aquesta publicació té el propòsit d'aprofundir en els drets lingüístics de la ciutadania a la justícia i de servir de suport a l'actuació dels jutges i de tot el personal de l'Administració de justícia pel que fa als usos lingüístics. També vol facilitar l'ús de la llengua en el marc del dret a la tutela judicial efectiva que els jutges han de garantir. En aquest mateix sentit, pot ajudar molts advocats, procuradors, pèrits i altres operadors jurídics a conduir la seva tasca professional en català, oralment i per escrit; hi ha molts d'aquests professionals que encara no ho fan, ja sigui per inèrcia, per inseguretats o per la idea que el seu representat en podria sortir perjudicat. I, finalment, també pot ser un estímul més per a la ciutadania, que massa vegades ens atensem a aquest poder, el judicial, amb una certa prevenció pel que fa la possibilitat o l'oportunitat d'usar el català, cosa que fa que deixem de banda el nostre dret a relacionar-nos-hi amb normalitat.

Certament, cal que l'Administració de justícia es presenti davant dels operadors jurídics i els ciutadans amb un nivell de disponibilitat en català equivalent a la que té en castellà, de manera que els usos lingüístics de l'Administració no siguin un límit a la utilització del català per part de la ciutadania, sinó tot el contrari, un factor d'impuls i de promoció. Així mateix, cal avançar a partir del marc legal vigent, encara que sent conscients que s'hauria de modificar en un sentit més igualitari per al català, tal com el Govern ha demanat reiteradament.

“L’ús del català ha de ser un valor d’una Administració de justícia democràtica i de qualitat”

En definitiva, aquestes *Preguntes*, amb la llei a la mà, han d’ajudar tothom –professionals de la judicatura, operadors jurídics i ciutadania–, cadascú des de la seva responsabilitat, a vèncer impediments i avançar en el camí cap a un ús habitual de la llengua, tot superant les situacions de desconeixement a l’hora de respectar i promoure el català a la justícia. L’ús normal de la llengua pròpia de Catalunya en cap cas no pot ser un obstacle, sinó que, ben al contrari, ha de ser un valor i un instrument essencial d’una Administració de justícia democràtica i de qualitat.

Lourdes Ciuró
Consellera de Justícia

Introducció

És un fet prou conegut i repetit que la presència del català a l'Administració de justícia no es correspon ni amb l'estatus de llengua oficial que li reconeix la legislació ni amb la situació de l'ús en l'àmbit social. El percentatge d'actuacions judicials que es duen a terme en català se situa, any rere any, per sota del 10 % del total de l'activitat judicial a Catalunya. La xifra de sentències que es notifiquen en català no és anecdòtica, però no respon de cap manera al dret de la ciutadania catalana a la seva llengua pròpia i oficial.

S'han assenyalat molts elements que, després de 40 anys del restabliment de l'oficialitat de la llengua catalana, encara en barren l'ús en l'àmbit judicial i configuren un ús gairebé exclusiu del castellà. Les raons, substancialment, no són d'índole social, sinó que tenen a veure amb la regulació de la llengua en aquesta Administració, amb l'estructura de funcionament d'aquest poder públic i amb l'organització dels cossos funcionaris que la componen. Són motius, al cap i a la fi, de caràcter jurídic.

També és cert que cal posar en valor normes com l'article 33 i 102 de l'Estatut d'autonomia, aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, i extreure'n les conseqüències que enforteixin la situació jurídica del català. Així, el segon precepte esmentat estableix que magistrats, jutges, fiscals, lletrats de l'Administració de justícia i tot el personal al servei de l'Administració de justícia i la Fiscalia que ocupen una plaça a Catalunya han d'acreditar un coneixement adequat i suficient del català per a fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans, mandat que cal desplegar i acompanyar amb el suport lingüístic que el Departament de Justícia posa a l'abast del personal judicial.

Aquest document formula un seguit de preguntes sobre aspectes relatius a l'ordenació jurídica de la llengua en els jutjats i tribunals de Catalunya. Algunes de les qüestions suscitades tenen una resposta clara. Però en molts casos les respostes no són unívokes i es mouen en marges interpretatius molt menys delimitats. Una de les causes d'aquesta imprecisió, no l'única però sí determinant, és el caràcter genèric i a vegades principal de la normativa, malgrat el

nombre notable de disposicions que s'hi refereixen. Una altra raó és l'origen divers de les normes que regulen la llengua a l'àmbit judicial, cosa que determina una diversitat també en la seva perspectiva i els seus objectius. Aquesta disparitat en les respostes afebleix encara més la posició jurídica del català i l'ús que se'n fa als jutjats i tribunals. Finalment, també cal considerar la interpretació reduccionista que s'ha fet de l'oficialitat del català a favor d'atribuir al castellà la categoria de "llengua generalment usada" a l'àmbit judicial, posició que ha contribuït de manera notable a aquesta situació.

Les respostes que es donen en aquest recull són proposades per contribuir a afermar el català en la justícia com a llengua oficial que és, per reforçar-lo com a dret de la ciutadania i, al capdavant, per fer-lo normal en aquest àmbit. En el contingut de cada ítem s'ofereix un brevíssim estat de la qüestió del tema suscitat; s'apunta alguna pauta per donar-hi resposta, i es refereixen resolucions, la majoria d'òrgans judicials catalans, que d'una manera o altra incideixen i mantenen un criteri sobre la pregunta suscitada. No es tracta, doncs, d'argumentacions en profunditat, sinó només de línies interpretatives que revisen les pràctiques actuals i proposen solucions plausibles per al català més conformes a la seva oficialitat, als drets lingüístics de la ciutadania i al plurilingüisme de l'Estat.

Aquest document parteix del treball **Criteris per als usos lingüístics a l'Administració de justícia**, que es va publicar el 2013 i que va ser fruit de les aportacions que, a partir de la seva experiència, van fer professionals de diferents sectors de l'àmbit del dret. El text que presentem és una revisió d'aquells criteris que atén l'evolució que han tingut les diverses qüestions plantejades sobre l'ús de la llengües, i sobretot del català, a la justícia.

Per acabar, no es tracta d'una document tancat, sinó tot al contrari. L'objectiu últim és apuntar les pràctiques seguides, però sobretot suggerir possibilitats en l'aplicació del marc jurídic dels usos lingüístics a la justícia que contribueixin a promoure i a tutelar els drets lingüístics dels ciutadans que s'hi relacionen.

1

Puc presentar en català els documents adreçats als òrgans judicials?

Com a llengua oficial, tota la documentació que es presenta en català (o aranès) a Catalunya té plena validesa i eficàcia. El bloc legislatiu aplicable estableix que els ciutadans i els professionals poden presentar tots els documents en català, tant els escrits processals com els documents que hi adjuntin, i l'òrgan judicial no pot demanar-los-en la traducció. Així ho recull l'**Acord de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 4 de setembre de 2007**:

“Resulta indiscutible que qualsevol persona que participa en una actuació judicial practicada a Catalunya té dret a utilitzar en les seves manifestacions, orals o escrites, la llengua oficial que elegeixi, segons estableixen els articles 231.3 de la LOPJ i 142.3 de la LEC, d'acord amb el dret d'opció reconegut en l'Estatut.”

Igualment, en les intervencions orals, les persones que es relacionin amb l'Administració de justícia poden expressar-se sempre en català.

Si algun dels altres intervinents té algun problema de comprensió, l'òrgan judicial ha de disposar el que sigui pertinent, com ara verificar la falta de comprensió o instar una traducció o interpretació, perquè qui intervingui en català pugui fer-ho sense limitacions i no se li causi indefensió ni retards.

2

Puc intervenir sempre en català davant d'un òrgan judicial situat a Catalunya?

La normativa estableix que un ciutadà, el seu representant, els testimonis o els pèrits que aportin les parts, quan intervenen oralment en un procediment judicial, poden fer servir qualsevol de les llengües oficials. L'article 231.3 de la Llei orgànica del poder judicial s'ex-

pressa en aquest sentit de manera clara. Per tant, el català es pot fer servir sempre i l'òrgan judicial, si escau, ha d'arbitrar la solució que sigui més adequada perquè l'ús del català es pugui fer sense complicacions.

Per exemple, la [interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 2, de 17 de març de 2020](#), considera pertinent l'assistència d'un intèrpret català-castellà per al jutge que desconeix el català quan la part intervé en aquesta llengua:

“habiendo reconocido el Magistrado instructor oralmente en las diligencias suspendidas el 30 de octubre de 2019 no tener conocimiento suficiente de la misma [la llengua catalana], con ello se garantizan los derechos procesales y de defensa de las recurrentes al acudir el Juez al auxilio de un intérprete que le permita no solo conocer de forma genérica lo declarado sino con la debida minuciosidad que exige la diligencia de declaración de las investigadas.”

La funció dels responsables de l'òrgan judicial és facilitar i garantir l'ús del català. En aquest sentit, en un context d'ús majoritari del castellà, una pràctica que duen a terme alguns jutjats és invitar la persona que s'expressi en català si aquesta és la seva llengua.

3

Tinc dret a rebre la documentació de l'òrgan judicial en català?

La normativa lingüística estableix clarament el dret dels ciutadans a rebre tota la documentació emesa pels òrgans judicials en la llengua sol·licitada, si així es demana. En general, es considera que les actuacions judicials són vàlides i eficaces tant si es fan en català (o aranès) com en castellà, però la part té dret a rebre-la en la llengua que esculli.

“tota persona que intervé en un procediment judicial seguit a Catalunya [...] l'Estatut li reconeix el dret a 'rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada' o, com més específicament s'estableix a l'article 13 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, a 'rebre en la

llengua oficial demanada les testimoniances de les sentències i els actes resolutoris que l'afecten, sense retards per raó de llengua." (**Acord de la Sala de Govern del TSJC, de 26 de gener de 2010**)

No hi ha una disposició legal específica per a quan no es compleix l'elecció lingüística que ha formulat la part en el procediment. En tot cas, la no satisfacció dels drets lingüístics pot comportar l'exigència de la responsabilitat administrativa que correspongui derivada d'aquest incompliment, però difícilment produeix efectes en el procediment, com ara la nul·litat de les actuacions. Així es fa palès en resolucions recents com la que segueix:

"Es cierto que la parte actora en el otrosí III del escrito de demanda interesó que el procedimiento a que dará lugar la misma sea tramitado y sustanciado en lengua catalana, lo que así se ha hecho, aunque no la sentencia que se ha redactado en castellano. Sin embargo, aunque se haya desatendido en parte tal petición, la denuncia no puede prosperar, ya que no se han quebrantado normas esenciales del procedimiento que hayan originado indefensión a la parte, único supuesto en que sería admisible la denuncia al amparo del apartado a) del artículo 193 de la LRJS, sin perjuicio de que la presente sentencia sea redactada y le sea notificada en catalán que es la lengua por la que optó." (**Sentència del Tribunal Superior de Justícia, Sala Social, de 15 de setembre de 2021**, entre moltes altres)

Pel que fa als terminis, se'n produirà la suspensió si, havent-ho demanat de forma expressa la part, l'òrgan judicial així ho decideix.

4

Quan puc demanar en quina llengua vull la documentació?

Com a criteri general, en qualsevol moment es pot demanar rebre la documentació en la llengua oficial de preferència i el dret s'ha de fer efectiu a partir d'aquell moment. És recomanable, però, que aquest dret s'insti a l'inici del procediment o en constatar que el jutjat no s'expressa en la llengua de preferència.

També s'ha de tenir en compte que no és admissible sol·licitar la traducció com a mesura dilatòria, d'acord amb la doctrina que no es pot anar contra els actes propis: així, si anteriorment la part ha evidenciat que no desconeix el català, després no pot al·legar aquest desconeixement (vegeu pregunta 8).

Diversos acords de la Sala de Govern del TSJC recorden la necessitat que els òrgans judicials respectin el dret d'opció lingüística i notifiquin els documents oficials en la llengua sol·licitada.

5

Com haig de demanar rebre la documentació en català?

El procediment per demanar la documentació en català és el mateix que es fa servir per a la resta de peticions a l'òrgan judicial (per exemple, mitjançant un altressí). Actualment, en la majoria de les jurisdiccions, les parts també poden demanar-ho a través de l'aplicació que serveix per presentar la demanda. Tenint en compte que és un dret que no té a veure amb l'objecte del procediment, l'òrgan judicial ha d'adoptar les mesures necessàries que en facilitin l'exercici.

D'acord amb l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia i la doctrina establerta a partir de la [STC 31/2010](#), el dret d'opció lingüística s'ha de poder exercir sense formalitats ni càrrega per al ciutadà.

“siempre que se arbitren los mecanismos pertinentes para que el derecho de los ciudadanos a recibir tales comunicaciones en castellano pueda hacerse efectivo sin formalidades ni condiciones que redunden para ellos en una carga u obligación que les constituya en la posición de sujeto activo en sus relaciones con la Administración pública.”

En aquest sentit, s'ha començat a implementar la possibilitat de triar la llengua de notificació en presentar la demanda mitjançant l'aplicació tramital e-justícia.cat. Actualment, aquesta opció és activa als àmbits jurisdiccionals civil, mercantil, social i contenciós administratiu.

La tria en la presentació telemàtica ja queda registrada en l'aplicació que utilitza l'òrgan judicial. Igualment, en tots els casos en què

es demani, per escrit o oralment, rebre la documentació en una llengua oficial de preferència, el funcionari n'ha de deixar constància en l'expedient, a fi de facilitar al màxim que se satisfaci la preferència manifestada. Així ja ho indicava l'[Acord de la Sala de Govern del TSJC de 26 de gener de 2010](#), que assenyala que convé que en la caràtula física o virtual del procediment, en un lloc manifestament visible, consti l'opció lingüística passiva, criteri que ha estat ratificat en acords posteriors.

En definitiva, cal adoptar sempre un criteri d'interpretació favorable a l'exercici del dret, mitjançant l'eliminació de traves o formalitats innecessàries, sens perjudici del compliment dels requisits processals pertinents.

6

Quin és l'abast de «la documentació oficial emesa a Catalunya» (article 33.2 de l'Estatut) que els ciutadans tenen dret a rebre en la llengua oficial volguda?

L'Estatut disposa que la ciutadania té dret a rebre “tota la documentació oficial emesa” pels òrgans judicials. Cal entendre que la norma es refereix a la documentació que emet l'òrgan judicial, els serveis oficials que participen en el procés (informes i peritatges oficials), la fiscalia o qualsevol Administració pública que presta un servei tècnic en el procediment.

En sentit negatiu, aquest dret no es projecta sobre la documentació que aporta l'altra part o parts. En aquest cas, s'ha de tenir present la possible al·legació d'indefensió de qui al·lega desconeixement del català. Cal que l'òrgan judicial apliqui uns criteris rigorosos en el moment de disposar la traducció al castellà d'aquestes actuacions (vegeu pregunta 8).

7

Com ha d'actuar l'òrgan judicial quan una part demana que es tramiti el procediment en català?

Quan una part demana la tramitació en català de tota la documentació oficial, l'òrgan judicial ho ha de traslladar a l'altra part i tramitar el procediment en català. Moltes vegades el trasllat serà el mateix trasllat de la demanda, de la contestació a la demanda, etc., perquè la sol·licitud s'haurà formulat en aquests documents.

En tot cas, aquí l'altra part no s'hi pot oposar, perquè de fet es tracta de demanar un dret que l'òrgan judicial no pot denegar. El que pot fer l'altra part és demanar que se li trametin les notificacions en la llengua oficial que vulgui.

El procediment s'ha de tramitar en català. Amb les eines de l'opció lingüística de l'e-justícia.cat, l'òrgan judicial pot atendre les peticions utilitzant els models documentals en català, que té disponibles juntament amb els de castellà, o fer ús del traductor automàtic incorporat a l'aplicació.

8

Com s'ha de valorar l'al·legació d'indefensió per desconeixement de català d'una part?

Més enllà del dret a demanar la documentació de l'òrgan judicial en la llengua de preferència, la normativa estableix el dret a la interpretació o a la traducció per no patir indefensió per desconeixement de la llengua, en aquest cas, generalment del català (article 231.2 LOPJ i 33.2 EAC).

Cal tenir en compte que l'article 33.2 de l'EAC estableix el dret d'opció lingüística respecte de qualsevol de les dues llengües oficials, així com el dret de rebre tota la documentació en la llengua sol·licitada i, per tant, no cal al·legar desconeixement del català quan el que es pretén és que l'òrgan judicial notifiqui les resolucions i els

altres documents de tràmit en castellà. Aquest seria un cas d'exercici del dret d'opció lingüística.

Però, d'altra banda, una part pot al·legar que desconeix el català (o el castellà) i no comprèn la llengua de tramitació del procediment o alguns dels documents que hi consten (com ara els escrits de l'altra part). El jutge, o l'òrgan judicial, pot apreciar els indicis que apunten que l'al·legació és certa o no (per exemple, no haver demanat res fins un cop avançat el procés) i, si s'escau, denegar la traducció. El desconeixement ha de tenir algun element indiciari que l'acrediti i, en aquest sentit, pot ser objecte de prova, com apunta, entre altres, la [Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 13, de 26 de febrer de 2021](#):

“habiendo opuesto el demandado apelante, en la segunda instancia, que no conoce el catalán ni el castellano, solicitando la nulidad de actuaciones por indefensión, no se ha propuesto ninguna prueba por la parte demandada apelante, en la primera o en la segunda instancia, acerca del conocimiento o desconocimiento de la lengua catalana o castellana por el demandado apelante.”

S'han apuntat diversos criteris interpretatius. Un dels més importants és la doctrina dels propis actes: si un intervinent ha demostrat que coneix el català o no s'ha queixat quan podia fer-ho, després no pot impugnar la resolució posterior dient que no entenia el català.

Un altre criteri que apunta alguna resolució és el de la residència, que s'haurà de valorar en cada cas, però una residència llarga a Catalunya (o fins i tot el veïnatge civil) pot ser un indicatiu per valorar que no es produeix indefensió per desconeixement.

També el fet de tenir una relació de funcionari amb una administració catalana.

Fins i tot s'ha formulat com a criteri la semblança idiomàtica entre català i castellà, és a dir, el criteri de la comprensibilitat (per exemple, [Sentència del Tribunal Superior de Justícia, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 4, de 22 de gener de 2021](#), FJ 1). Sovint també, sobre la base d'aquest criteri de comprensibilitat, actua certa presumpció de coneixement, com en aquest cas, relatiu a un testimoni: “[...] tiene residencia legal en España lo que permite suponer que lleva el tiempo suficiente como para entender el

catalán.” ([Sentència de l’Audiència Provincial de Barcelona, Secció 6, de 26 de novembre de 2007, FJ 2](#))

Amb el règim vigent, en principi, les sol·licituds de traducció al castellà dels documents que les parts han presentat en català hauria d’atenir-se almenys a les condicions següents:

- En la mesura que sigui possible, la sol·licitud s’hauria de fer davant del primer document i com a primer acte processal, ja que si s’accepta un escrit en català cal presumir que s’entén.
- La traducció mai ha de recaure en la part que ha aportat el document. Ha de recaure en l’Administració o en la part que ha demanat la traducció.
- L’òrgan judicial hauria de requerir una argumentació sòlida per admetre la traducció al castellà, de manera que només s’admeti quan l’altra part demostrï raonablement la possibilitat d’indefensió.

Sobre una interpretació no extensiva de la indefensió i del desconeixement que la motiva, entre moltes altres, la [Sentència del Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Lleida, de 16 de març de 2016](#), ho indica en aquests termes:

“En el cas que ens ocupa no només succeeix que l’administrat no va fer una tria específica de la llengua sinó que tampoc va manifestar el seu desconeixement de la llengua catalana o va demanar la traducció de cap dels documents anteriors. Per tant, els raonaments anteriors són perfectament aplicables al cas. A major abundància, es podria afegir que la interpretació normativa sempre ha d’acostar-se a la realitat social del lloc on s’ha d’aplicar la norma (art. 3 del Codi Civil), i que a Catalunya és freqüent que dos interlocutors sostinguin un intercanvi d’opinions, manifestacions o escrits en llengües diferents sense que això impliqui una voluntat implícita de fer canviar la llengua de l’altre interlocutor. Presumir de partida aquesta mena de voluntats implícites en una o altra direcció seria antinatural i no s’ajusta a la realitat haguda -o almenys pronosticable entre conciutadans que són coneixedors de les dos llengües, sempre que hagin cursat estudis a Catalunya. Només des d’un desconeixement d’aquesta realitat social es pot pretendre sostenir una interpretació contrària.”

En el supòsit que l'òrgan judicial no efectui aquesta traducció, malgrat la petició expressa d'alguna de les parts, aquest incompliment només té rellevància en el procediment quan s'acrediti que la manca de traducció realment li ha produït a la part una indefensió efectiva i material. Igualment, no és admissible la petició de traducció al castellà com a mesura dilatòria. Així, doncs, l'al·legació d'indefensió per motius lingüístics hauria de tenir un caràcter residual, quan realment hi ha un desconeixement justificat i que aquest desconeixement generi indefensió real. Com a exemple, la **STS, Sala Penal, de 23 de setembre de 2015**:

“No existe inconveniente en admitir que el examen de las actuaciones de la causa redactadas en una lengua que no es la propia del letrado ha tenido que ser para él fuente de dificultades. Ahora bien, otra cosa es que, de esta circunstancia, tenga que derivarse como consecuencia la producción de una indefensión efectiva. Primero, por una razón de orden general, y es que la indefensión no es un dato meramente formal, que haya de seguirse de manera automática y por definición de algún tipo de situaciones. Y, en segundo término, porque, precisamente por esto, -según un criterio jurisprudencial ampliamente consolidado- solo cabría hablar de una afectación negativa esencial del derecho de defensa, cuando su ejercicio se hubiera visto comprometido de manera efectiva.”

La **Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 19, de 14 d'octubre de 2021** reitera aquesta necessitat de “perjudici real i efectiu” i rebutja que l'al·legació de desconeixement del català produeixi “automàticament” la indefensió:

“es copiosa la doctrina que declara para que pueda apreciarse una posible indefensión contraria al art. 24.1 CE, es necesario que esta sea material y no meramente formal, lo que implica que el pretendido defecto haya supuesto un perjuicio real y efectivo para la parte en sus posibilidades de defensa y que la indefensión padecida no sea imputable a la propia voluntad o a la falta de diligencia del interesado [...] No se puede invocar por ello la indefensión por la falta de traducción al castellano cuando ello no le impidió formalizar la oposición en los términos que constan en los autos.”

D'altra banda, com ha apuntat alguna resolució, un cop determinat el dret a la traducció, aquesta no ha de ser indiscriminada, sinó dels documents o continguts rellevants de cara a satisfer el dret de defensa.

En última instància, en el marc dels paràmetres esmentats, la valoració s'ha de fer tenint en compte les circumstàncies que concorren en cada supòsit.

9

Puc presentar la documentació en català quan l'altra part n'al·lega el desconeixement?

Un cas específic dins del dret dels ciutadans a presentar la documentació en català es produeix quan una part exerceix aquest dret i l'altra part al·lega desconeixement de la llengua que, eventualment, li pot produir indefensió.

Tot i la claredat del dret a utilitzar el català en totes les actuacions orals i escrites, s'ha registrat determinada pràctica en la tramitació judicial que entén que si una part al·lega indefensió perquè la documentació de la contrapart és en català, aquesta ha d'aportar la traducció al castellà. Com estableix la normativa lingüística (per exemple, l'article 33.2 de l'Estatut d'autonomia disposa que no es pot "exigir cap mena de traducció" a qui utilitza una llengua oficial) i com ha recordat en diverses ocasions la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, mai no es pot demanar la traducció a la part que presenta els escrits en català. Si aquesta és necessària, l'ha d'assumir l'Administració. La càrrega del desconeixement del català no ha de recaure sobre la part que presenta la documentació en català.

Les persones jurídiques que són part en un judici, poden al·legar desconeixement del català?

Les entitats que presten serveis a Catalunya estan vinculades per la doble oficialitat. No sembla coherent amb la regulació lingüística subordinar l'ús oficial del català a les necessitats operatives d'entitats, com entitats bancàries o empreses prestadores de serveis, amb una projecció en el territori, i és lògic un major grau d'exigència de coneixement o d'assumpció del cost del desconeixement. Algunes resolucions judicials han assenyalat aquest criteri (per exemple, *interlocutòria del TSJC, Sala Social, de 25 de març de 2010*).

En tot cas, la qüestió del desconeixement de les entitats té molt a veure amb la dels seus advocats o representants legals (vegeu pregunta 11).

Els advocats, poden al·legar indefensió per desconeixement del català?

Molt sovint qui al·lega indefensió per desconeixement del català no és la part processal, sinó el seu lletrat. Per apreciar si es produeix indefensió en cas de no tenir coneixement de català hi ha dues opcions interpretatives. La primera indica que com a prestadors de serveis els advocats s'han d'adequar al marc de doble oficialitat i, per tant, fer-se càrrec del possible desconeixement del català; la segona entén que els advocats tenen el mateix règim que els ciutadans i que, per consegüent, el que s'ha d'acreditar són els elements per apreciar el desconeixement de l'idioma.

Hi ha una línia interpretativa en resolucions judicials que, com a mínim, exigeix rigor perquè el desconeixement dels advocats no es converteixi en un expedient indiscriminat per fer canviar la llengua del procediment a l'empara d'una pretesa indefensió. En un marc

de doble oficialitat, el dret a usar el castellà i el deure de conèixer-lo no pot esdevenir la base per a un dret a desconèixer el català.

Hi ha resolucions que apunten que el criteri del dret a la traducció al castellà per desconeixement només concerneix les parts, i la defensa lletrada no és una part en el procés. En aquest sentit, l'advocat no pot demanar la traducció per desconeixement. Ho estableix clarament la [Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 9a, de 29 de juliol de 2017](#), en aquests termes:

“En el recurso de apelación se alega que tanto don Carlos Miguel como su abogado no entienden el catalán. Pues bien, debemos empezar por dejar constancia de que la falta de conocimiento del catalán por parte del abogado no puede llevar a imponer la traducción de documento alguno. Las normas antes citadas no confieren al abogado que ejerce la defensa el derecho a exigir la traducción de las actuaciones; el abogado ni es parte en el proceso, ni es la víctima, y por lo tanto no le son de aplicación las disposiciones sobre derecho a la traducción.”

En el mateix sentit, la [interlocutòria del TSJC, Sala Social, de 25 de març de 2010](#). En un sentit contrari, però, per exemple, hi ha la [Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 19a, de 31 de juliol de 2013](#).

Fins i tot, alguna resolució judicial de tràmit apunta la línia que la llibertat de tria de l'advocat comporta la càrrega consegüent d'assumir la seva manca de capacitat en una de les llengües oficials. No es pot argüir la llibertat d'elecció d'advocat per obviar la doble oficialitat vigent.

D'altra banda, pel que fa als advocats del torn d'ofici (l'Administració n'assumeix un cost), es considera que no poden al·legar desconeixement. De fet, el [Conveni de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya per a l'establiment del marc d'actuació en matèria de prestació d'assistència jurídica gratuïta](#) conté la clàusula següent:

“12. Coneixement de la llengua catalana i drets lingüístics

El CICAC i els col·legis d'advocats de Catalunya han de garantir que els professionals que prestin el servei d'assistència jurídica gratuïta informin sobre els drets lingüístics i puguin atendre i actuar

en la llengua que, d'entre les dues llengües oficials de Catalunya, esculli el ciutadà que accedeixi al servei.

El CICAC i els col·legis han de fomentar el català i han de vetllar perquè se n'estengui l'ús en les actuacions professionals a l'Administració de justícia. Per això, respectant el dret d'opció lingüística, els professionals han de tenir cura d'emprar el català en les actuacions en què sigui possible.”

A tall d'exemple, la **Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 19 de maig de 2020**, enjudicia un cas en què, al·legada indefensió per una advocada del torn d'ofici perquè algunes actuacions eren en català, no l'acull amb l'argument que les dificultats de comprensió podrien existir fora de la comunitat autònoma i que, a més, no va demanar expressament la traducció.

12

Qui assumeix el cost que implica el respecte als drets lingüístics dins del procés?

En termes generals, quan es tracta de llengües oficials, el cost l'ha d'assumir l'Administració. Tanmateix, s'ha apuntat que caldria exceptuar els plets següents en el sentit que les parts processals que s'indiquen haurien d'assumir els possibles costos de les traduccions:

- Els plets entre administracions públiques i sector públic (organismes autònoms, entitats autònomes, empreses, consorcis, etc.) amb seu dins l'àmbit territorial de Catalunya.
- Els plets d'entitats privades subvencionades per alguna Administració pública de Catalunya en un percentatge superior al 50% del seu finançament.

En tot cas, cal combinar el dret lingüístic amb el deure que deriva del fet que el català sigui llengua oficial. Altrament se subvertiria la mateixa oficialitat i es perjudicaria el dret lingüístic de les altres parts, si es pogués demanar per defecte la traducció al castellà de la documentació de la part que s'expressa en català. La traducció entre les llengües oficials és un recurs que l'Administració ha de prestar per atendre els drets lingüístics i vetllar per la tutela judicial

efectiva, però no pot ser una via per eludir l'oficialitat del català (pel que fa als advocats, vegeu pregunta 11).

D'altra banda, l'Administració catalana facilita l'atenció del dret lingüístic de les persones que, en l'àmbit del dret a l'assistència jurídica gratuïta, volen l'assistència lletrada en català, mitjançant diversos acords entre el Departament de Justícia i el Consell de l'Advocacia Catalana. Aquesta mesura ha estat avalada per la **Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 5, de 13 de juny de 2019** (FJ 5) perquè es tracta d'una mesura de foment i perquè justament empara els drets lingüístics.

13

Els jutges i magistrats, han de conèixer el català?

En general, com a servidor públic, el jutge ha d'entendre el català. Els articles 33 i 102 de l'Estatut d'autonomia estableixen l'acreditació d'aquest coneixement. Per tant, no poden demanar traduccions o interpretacions al castellà per aquest motiu.

Però si, efectivament, no l'entén, atès que, segons la LOPJ el coneixement de català no constitueix un requisit per ocupar plaça a Catalunya, sinó un mèrit, pot fer servir els serveis de traducció. Així ho indiquen la **Sentència del Tribunal Constitucional 105/2000** i la **interlocutòria del mateix tribunal 166/2005**, en entendre que l'ús de la traducció i de la interpretació són possibilitats dels membres de la magistratura que no saben l'idioma oficial i propi de la comunitat autònoma, si bé aquesta possibilitat no és "incondicionada", limitació que, malgrat ser imprecisa, és coherent amb l'ús normal i oficial del català. Com a exemple, la **interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 2, de 17 de març de 2020** recull un cas de falta de competència lingüística del jutge i avala la intervenció d'un intèrpret:

"acordar el nombramiento de intérprete de catalán-castellano para asistir al Magistrado Juez en las declaraciones de las investigadas no conlleva merma algún de los derechos de éstas en cuanto nada impide que su declaración sea efectuada en la

lengua por éstas escogida y cooficial en Cataluña, la catalana ni genera indefensión- diferente hubiera sido, obviamente, que por el Magistrado se impusiera la declaración en castellano [...]”

Cal matisar, però, que el fet que molts membres de la magistratura hagin al·legat com a mèrit el coneixement de català fa possible l'exercici de la funció jurisdiccional amb els coneixements bàsics que en permeten la comprensió. De fet, en general, l'assistència d'interpret s'ha de considerar una excepció i ha d'estar justificada.

En aquest sentit, el Departament de Justícia ofereix una important formació en llengua catalana perquè jutges i magistrats puguin tenir un nivell suficient per atendre la seva tasca professional.

14

Quina llengua pot utilitzar el personal judicial en els seus escrits?

La capacitat d'optar per la llengua d'ús en les actuacions judicials és del jutge i del lletrat de l'Administració de justícia, en la mesura que són els responsables dels actes i les decisions que s'hi adopten, sempre respectant la llengua triada per la part.

Moltes resolucions i acords de la Sala de Govern del TSJC assenyalen que el que realment ha de ser l'eix de l'ús lingüístic és l'elecció de la part en el procediment. Així, el jutge o lletrat de l'Administració de justícia que signa el document tria la llengua, però té l'obligació de fer les notificacions en la llengua que ha escollit la part. La Carta europea de llengües regionals o minoritàries introdueix un matis important en el sentit que si una part demana la documentació en català, el procediment s'ha de tramitar en aquesta llengua.

Això no impedeix, però, que la resta de personal utilitzi la llengua de preferència. En el cas del català, usar-lo, com a llengua oficial, és perfectament vàlid i eficaç i ha de formar part del funcionament normal de l'Administració de justícia. En aquest termes ho assenjala, per exemple, la [Sentència del TSJC, Sala Contenciosa Administrativa, de 21 de novembre de 2017](#):

“Es de señalar que el art. 6 del Estatuto de Autonomía de Catalunya reconoce el catalán como lengua propia de Catalunya, de uso normal en las administraciones públicas de Catalunya, y oficial que todas las personas tienen el derecho a utilizar y el derecho y deber de conocer, así como también reconoce que los poderes públicos han de facilitar el ejercicio de estos derechos y el cumplimiento de estos deberes.”

15

Quines obligacions lingüístiques té el personal judicial?

La Sala de Govern del TSJC ha reconegut en diverses ocasions els drets lingüístics de les persones que es relacionen amb l'Administració de justícia i ha destacat la responsabilitat dels jutges en aquest aspecte. Així, cal tenir en compte l'obligació que tenen “com a garanters de l'efectivitat dels drets de les parts processals en aquells casos en què aquestes exercitin el seu dret d'opció lingüística” (**Acord de la Sala de Govern del TSJC de 26 de gener de 2021**).

Per la seva banda, en interpretar l'article 231.4 de la Llei orgànica del poder judicial, la **STC 105/2000, de 13 d'abril**, estableix que, tot i que el jutge pot enviar a traduir la documentació que estigui redactada en la llengua oficial pròpia de la comunitat, no ho pot fer de manera “incondicionada”. S'investeix el jutge d'una responsabilitat pel que fa a l'ús de la llengua pròpia: per un cantó, es parteix del fet que el jutge normalment la comprèn i, per l'altre, en els casos en què no sigui així, disposa de la possibilitat de traducció com a mecanisme de garantia de l'ús del català en el procediment de les persones que en són part.

En general, aquesta funció de garantia, juntament amb totes les facilitats per a l'aprenentatge del català, atorguen al personal dels òrgans judicials una obligació especial d'assegurar aquests drets, que s'ha de materialitzar en els usos lingüístics d'aquest òrgans judicials. De fet, la mateixa estructura de meritació pel coneixement de les llengües persegueix que el personal tingui la capacitat per actuar en les dues llengües oficials.

Pel que fa a la competència lingüística del personal judicial, també cal atendre l'article 9 de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, que recull el dret a la tramitació dels procediments judicials en la llengua protegida, en aquest cas el català. Han estat molts els informes de seguiment del Comitè d'Experts i les recomanacions del Comitè de Ministres del Consell d'Europa que assenyalen la falta de mesures tant pel que fa al dret de tria de les parts en el procediment com, sobretot, a la capacitació del personal judicial en llengua catalana ([informes i recomanacions de 2012, 2016 i 2019](#)). En el mateix sentit, també l'[Avaluació del Comitè d'Experts de la implementació de les recomanacions per a l'acció immediata, de 31 de març de 2021](#).

Tota la normativa, doncs, apunta cap a la necessitat de capacitació de tot el personal judicial, associada a la garantia dels drets lingüístics.

16

Quina competència en llengua catalana ha de tenir el personal judicial?

L'Administració de justícia en conjunt té un seguit d'obligacions de garantir el dret de la ciutadania a utilitzar la llengua catalana en les actuacions judicials i el dret a ser-hi correspost. Així es deprèn, significadament de l'article 33.3 de l'Estatut d'autonomia. Aquesta obligació parteix de la consideració com a llengua oficial i d'ús normal en totes les instàncies públiques. En aquest sentit, totes les actuacions que facin les parts tenen plena validesa i eficàcia. Amb aquest context, com apunten els informes sobre la Carta europea indicats en la pregunta 15, el coneixement del català per part de tot el personal que serveix el jutjats és una necessitat per satisfer el dret de la ciutadania i per atendre l'ús normal de la llengua oficial. Per això l'article 102.1 de l'Estatut d'autonomia estableix que jutges i magistrats "han d'acreditar un coneixement adequat i suficient del català per a fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans", i en termes semblants el punt 4 ho estableix per a fiscals i la resta de personal judicial. La [Sentència del Tribunal Constitucional](#)

31/2010 vincula el coneixement del català amb el dret lingüístic en aquests termes:

“el deber de acreditación del conocimiento de las dos lenguas oficiales se predica en el precepto, en términos generales y de principio, como consecuencia inherente de la cooficialidad, respecto del personal al servicio de la Administración de Justicia y de la Fiscalía en Cataluña. Será con ocasión, en su caso, del desarrollo normativo de ambas previsiones estatutarias por parte del poder político competente, estatal o autonómico, cuando, eventualmente, podrá requerirse de este Tribunal el pertinente juicio de constitucionalidad sobre los específicos términos en los que llegue a concretarse el deber de conocimiento de las dos lenguas oficiales por los referidos servidores públicos que, como consecuencia genérica de la cooficialidad, los preceptos ahora examinados se limitan a formalizar en garantía del derecho de opción lingüística que asiste a los ciudadanos.”

El sistema que la legislació estatal ha articulats per atendre aquesta competència, però, no és en general la consideració del coneixement de la llengua com a requisit, sinó com a mèrit en la provisió de les places. Així ho estableix la Llei orgànica del poder judicial i els diversos reglaments orgànics que la desenvolupen. A més, en diverses resolucions (les més rellevants: **STS de 29 d'abril de 1995**, Reglament de la carrera judicial; **STS de 7 de novembre de 1995**, Reglament dels secretaris judicials, i diverses **STS de 13 d'abril i 4 de maig de 1998**, Reglament dels funcionaris judicials), el TS va avalar aquests mecanismes de valoració de la llengua oficial, per bé que, pel que fa als jutges i magistrats, es va considerar que el mèrit no havia de ser tan determinant com establia el Reglament, atès que “no parece conforme a las funciones atribuidas [a jutges i magistrats], ya que no se trata de una simple adjudicación de la plaza a un funcionario, sino de la provisión de cargos judiciales”.

Actualment, tota la normativa sobre la capacitació lingüística es vertebrava entorn de l'atribució d'un mèrit pel coneixement del català, que no produeix efectes en l'accés a la funció pública judicial, sinó en el moment de triar la plaça, un cop el jutge, lletrat o funcionari ja ha accedit a la condició de funcionari en el cos corresponent.

Amb aquesta regulació, doncs, i deixant de banda altres situacions més específiques, les eines mitjançant les quals es perfila i es materialitza la competència en llengua catalana del personal judicial és, per una banda, el reconeixement d'un mèrit lingüístic esmentat i, per l'altra, la formació en català que rebí aquest personal. En aquest sentit, el Departament de Justícia ha fet un gran esforç formatiu que s'ha concretat en una millora en el volum de personal capacitats en llengua catalana. Tot i això, tenint en compte la voluntarietat de l'acreditació i de l'aprenentatge, encara hi ha força personal que no té aquest nivell "adequat i suficient" i en els cossos amb més responsabilitats dins l'Administració de justícia aquesta competència és més baixa. Aquests factors dificulten la resposta als drets lingüístics de la ciutadania i distorsionen la capacitat de l'òrgan judicial de donar resposta en català.

17

Què passa quan les actuacions en català s'han de traslladar a òrgans jurisdiccionals centrals de l'Estat?

L'article 231.4 de la LOPJ estableix que les actuacions redactades en català «s'han de traduir d'ofici quan hagin de tenir efectes fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats en la comunitat autònoma». S'han proposat diverses lectures d'aquest mandat a fi que no constitueixi un obstacle per a l'ús del català i no desvalori, de fet, el seu ús normal i oficial.

Una primera interpretació apunta que com a principi general tot el que surt cap a òrgans centrals s'ha de traduir al castellà, si bé caldria matisar que, per un principi d'economia, la traducció l'hauria d'instar el mateix òrgan central que rep les actuacions, que hauria de determinar d'una manera selectiva què requereix realment traducció. Això suposaria prioritzar la traducció en la documentació realment útil, rebaixar-ne el cost i donar facilitat per a l'ús de la llengua pròpia a les actuacions judicials.

Una segona línia entén que aquest precepte no és aplicable als òrgans centrals. L'òrgan jurisdiccional central estatal hauria d'admetre la documentació en català i, a partir d'aquí, la traducció d'actua-

cions al castellà l'hauria d'assumir d'ofici l'òrgan central. Igualment, hauria d'afectar només els documents més rellevants. Es fa la interpretació de "tenir efecte" que preveu l'article 231.4 LOPJ en el sentit d'"executar", de manera que, tenint en compte que en els òrgans jurisdiccionals centrals no s'executa cap resolució d'òrgans inferiors, aquest precepte no seria aplicable als òrgans centrals, sinó només als òrgans judicials de les altres comunitats autònomes.

Atès que ambdues línies no constitueixen la pràctica actual, que requereix la traducció de qualsevol document en català remès a l'òrgan central (per exemple, la [STS de 13 de febrer de 1994](#) estableix aquest criteri, que es manté fins a l'actualitat), tal com s'indicava, seria pertinent com a mínim restringir l'abast de la traducció, a fi de facilitar l'ús del català en els òrgans judicials catalans.

Pel que fa als òrgans judicials d'altres territoris on el català no és oficial, el TS també ha indicat que cal fer la traducció al castellà (per totes, [ITS de 19 d'abril de 2013](#)).

18

Puc presentar els escrits en català quan van adreçats a un òrgan judicial central de l'Estat?

Aquesta situació és la que preveu l'article 33.5 de l'Estatut català. D'acord amb aquesta norma, l'escrit hauria de ser tramitat i el tribunal, si no l'entén, hauria d'instar-ne la traducció, sense càrrega per a la part que el presenta. De tota manera, aquest article no ha estat desenvolupat específicament i en la pràctica actual els documents tramitats davant dels òrgans centrals són en castellà.

Pel que fa als pronunciaments judicials sobre aquesta qüestió, tot i que s'ha dictat alguna resolució ([interlocutòria de la Sala Social del TS de 24 de novembre de 2009](#)) que advoca per una comprensió de l'article 231.4 de la LOPJ que permeti que una part presenti documentació en català quan va dirigida a un òrgan central, n'hi ha d'altres (per exemple, [interlocutòria de 18 de novembre de 2011](#)) on es rebutja la pretensió del recurrent de fer servir el català en aquest àmbit central.

Puc declarar oralment en català davant d'un òrgan judicial central?

Si un ciutadà declara en català en un òrgan judicial central, cal escoltar-lo en català i, si el jutge o tribunal no l'entén, cal posar-hi un intèrpret. Pel que fa a aquest ús oral, cal esmentar la [Sentència de l'Audiència Nacional, de 24 d'abril de 2008](#), que argumenta a favor del dret a fer servir el català per part dels acusats davant d'aquest tribunal, sobretot com a manifestació del dret de defensa de l'article 24 de la CE, però també com a plasmació dels drets que estableix l'article 9 de la Carta europea de llengües regionals o minoritàries.

Quant a la manera com s'ha de produir la declaració, l'article 132.2 de la Llei d'enjudiciament criminal, que recull una directiva europea de 2010 sobre la qüestió, prioritza la interpretació simultània, més respectuosa amb el declarant, sobre la consecutiva: en "cas que no es pugui disposar del servei d'interpretació simultània, la interpretació de les actuacions del judici oral (...) s'ha de fer mitjançant una interpretació consecutiva...". Tanmateix, una interpretació seguida pel Tribunal Suprem indica que el dret a intèrpret no implica una traducció simultània. Aquest òrgan judicial també ha indicat que la intervenció de ciutadans espanyols en el tribunal, llevat dels acusats i amb les condicions indicades, s'ha de fer en castellà ([Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 14 d'octubre de 2019](#)).

On puc consultar la normativa estatal en llengua catalana?

Un dels aspectes rellevants a l'hora d'utilitzar el català en els documents jurídics és que es pugui disposar de la normativa en aquesta llengua. Aquesta importància l'evidencia l'article 9.3 de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries en el compromís que adopta l'Estat espanyol:

«Les parts es comprometen a fer accessibles, en les llengües regionals o minoritàries, els textos legislatius nacionals més importants

i els que es refereixen en particular als parlants d'aquestes llengües, llevat que es disposi dels textos d'una altra manera.»

De fet, el [tercer Informe d'avaluació del Comitè d'Experts de la Carta, de 2 de desembre de 2011](#), va recordar la rellevància que té per a l'ús efectiu del català a la justícia la disponibilitat dels principals textos legislatius en aquesta llengua.

Per poder disposar d'aquests textos l'Entitat Autònoma del Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya posa a disposició dels operadors jurídics i dels ciutadans en general la base de dades legislativa [Portal Jurídic de Catalunya](#), que aplega tota la legislació catalana. En col·laboració amb el Departament de Justícia, aquesta plataforma ofereix també en llengua catalana la normativa estatal més utilitzada i aplicable a Catalunya ([LexCat](#)), consolidada i en les seves diferents versions de vigència. Mitjançant aquest servei públic, els usuaris poden accedir a la legislació vigent i en català, circumstància que ha de facilitar la feina tecnicojurídica en aquesta llengua.

Normativa bàsica

- Constitució espanyola, article 3
- Estatut d'autonomia, articles 6, 33 i 102
- Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, article 9
- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, articles 11.1 i 13
- Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, articles 216 bis.3, 231, 311, 341, 431.f, 450, 483.2, 521 i 530 Llei orgànica del poder judicial
- Llei 1/2000 d'enjudiciament civil, articles 142-144
- Llei d'enjudiciament criminal, article 132

Resolucions esmentades

- Informe del Comitè d'Experts (20.03.2015) i Recomanacions del Consell de Ministres (20.01.2016) de la CELRM (extracte publicat pel Departament de Justícia)
- Informe del Comitè d'Experts (20.03.2019) i Recomanacions del Consell de Ministres (11.12.2019) de la CELRM
- Avaluació del Comitè d'Experts de la implementació de les recomanacions per a l'acció immediata, de 31 de març de 2021
- Informe d'avaluació del Comitè d'Experts de la Carta, de 2 de desembre de 2011
- Acord de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 26 de gener de 2010, sobre opció lingüística
- Acord de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, de 4 de setembre de 2007, sobre opció lingüística
- Acord de la Sala de Govern del TSJC, de 26 de gener de 2021, sobre opció lingüística

- Acord del secretari de Govern del TSJC, de 7 de gener de 2021, sobre opció lingüística
- Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, de 28 de juny, relativa a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, FJ 21, relativa a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya
- Sentència del Tribunal Constitucional 105/2000, de 13 de abril, FJ 11 i 12, relativa a la modificació de l'article 231.4 de la Llei orgànica del poder judicial
- Interlocutòria del Tribunal Constitucional 166/2005, de 19 d'abril, sobre la compatibilitat entre la potestat del jutge de demanar traductor o intèrpret a la llengua pròpia i l'article 24.1 interpretat d'acord amb l'article 9 de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Civil, de 13 de febrer de 1994, sobre l'obligació de traduir les actuacions quan hagin de tenir efecte en òrgans jurisdiccionals centrals
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, de 29 d'abril de 1995, sobre el Reglament de la carrera judicial
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, de 7 de novembre de 1995, sobre el Reglament del cos de secretaris judicials
- Sentències del Tribunal Suprem, Sala Contenciosa Administrativa, de 13 d'abril i 4 de maig de 1998, sobre el Reglament dels funcionaris judicials
- Interlocutòria del Tribunal Suprem, Sala Social, de 24 de novembre de 2009, sobre presentació d'escrits en català en òrgans jurisdiccionals centrals
- Interlocutòria del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 18 de novembre de 2011, sobre presentació d'escrits en català en òrgans jurisdiccionals centrals
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 19 d'abril de 2013, sobre obligació de traduir les actuacions quan hagin de tenir efecte en òrgans on el català no és oficial

- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 23 de setembre de 2015, sobre indefensió per desconeixement del lletrat
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 14 d'octubre de 2019, sobre ús del català a en òrgans jurisdiccionals centrals
- Sentència del Tribunal Suprem, Sala Penal, de 19 de maig de 2020, sobre possible indefensió d'advocada del torn d'ofici per desconeixement del català
- Interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia, Sala Social, de 25 de març de 2010, sobre desconeixement de català per part d'entitats jurídiques i advocats
- Sentència del TSJC, Sala Contenciosa Administrativa, de 21 de novembre de 2017, sobre ús normal i oficial del català
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 5, de 13 de juny de 2019, sobre mesura de foment del català entre advocats
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 4, de 22 de gener de 2021, sobre la comprensibilitat del català per no apreciar indefensió per desconeixement
- Sentència del Tribunal Superior de Justícia, Sala Social, de 15 de setembre de 2021, sobre incompliment del dret d'opció lingüística, indefensió i nul·litat de les actuacions
- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 6, de 26 de novembre de 2007, sobre motiu per no apreciar desconeixement de la part
- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 19a, de 31 de juliol de 2013, sobre indefensió per desconeixement per part d'advocats
- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 9a, de 29 de juliol de 2017, sobre indefensió per desconeixement del català per part d'advocats
- Interlocutòria de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 2, de 17 de març de 2020, sobre assistència d'interpret català-castellà a un jutge

- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 13, de 26 de febrer de 2021, sobre la prova per acreditar del desconeixement del català que produeixi indefensió
- Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona, Secció 19, de 14 d'octubre de 2021, sobre el concepte material d'indefensió per desconeixement del català
- Sentència del Jutjat Contenciós Administratiu 1 de Lleida, de 16 de març de 2016, sobre l'al·legació d'indefensió

Creus que no s'han respectat
els teus drets lingüístics?

Escaneja el codi QR si vols
fer una consulta lingüística

FEM JUSTÍCIA AL
CATALÀ

Tots en som
responsables

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia